

Kredietcrisis en financieringsmogelijkheden

Nederland verkeert in een zware economische recessie. Het tempo van de economische neergang is ongekend hoog. In de rest van de wereld is het al niet veel beter. Wat in 2007 in Amerika begon als een bancaire crisis, lijkt alles in haar val mee te slepen. Het schort aan vertrouwen, niet alleen bij banken onderling. Hoewel er verschillen zijn tussen de diverse financiers stellen zij zich richting hun klanten aanmerkelijk kritischer op. Financiering van bedrijfsmiddelen gaat moeizamer dan ooit tevoren.

De redactie vroeg Willem Rol, Sector Banker Clean Tech bij ABN AMRO in Amsterdam om een reactie.

“Laat ik het klip het klaar stellen: de banken zijn onmiskenbaar tekortgeschoten. Tegen dat licht gezien is kritische zelfreflectie niet verkeerd. Daarnaast signaleer ik overtrokken reacties. Een houding die de weg naar herstel geen goed doet,” zegt Rol. Berichten dat de banken de motor van het bedrijfsleven, oftewel het MKB, voor een dichte deur laat staan, zijn overdreven. “Het is evident dat een neergaande economie gepaard gaat met slachtoffers. Maar dat mag niet worden toegeschreven aan een financieringsgebrek,” stelt hij resoluut. Bij deze recessie is meer aan de hand. Voor innovatie of expansie van ondernemingen zijn er anno 2009 nog volop mogelijkheden.

Afvalsector positief

Onlangs is er door ABN AMRO een rapport uitgebracht over de gevolgen van de kredietcrisis voor een 13-tal sectoren van de Nederlandse economie. Daaruit blijkt dat de energie- en afvalsector het relatief goed doet. Met name bedrijven die hoog-calorisch afval inzetten voor de winning van energie en warmte komen gunstig uit de analyse. Bedrijven die zich toelagen op meer traditionele vormen van recycling volgen op relatief kleine afstand. Ook al zakt de vraag naar grondstoffen door de crisis momenteel in, feit is dat primaire grondstoffen schaarser worden. Innovatie en groei laat in deze sector dan ook nog steeds van zich spreken. Rol: “Zelf ken ik de afvalmarkt al zo’n twintig jaar. Criteria die we vandaag de dag hanteren bij de beoordeling van kredietaanvragen verschillen niet wezenlijk met die van toentertijd. Wel signaleer ik in vergelijking met toen veel

grotere fluctuaties in de prijs van ruwe olie. Vorig jaar schoot de prijs van een vat ruwe olie nog door de grens van

“Dus jullie willen in een thermische recycling installatie investeren?”

\$ 140,00. Nu schommelt deze zo rond de \$ 40,00. Hogere olieprijsen pakken voor de financiering van bijvoorbeeld thermische recyclinginstallaties positief uit. Het verkort de terugverdientijd van deze kapitaal intensieve investeringen. Lagere olieprijsen zijn nadelig. Daarnaast is het ondernemerschap een belangrijk criterium, evenals de omvang van het eigen vermogen. Andere van belang zijnde aspecten zijn bijvoorbeeld het al dan niet hebben van langlopende contracten, vindt samenwerking met solide partners plaats, wordt gebruik gemaakt van bewezen technologieën en hoe zit het met de benodigde vergunningen?”

Ondanks de economische tegenwind heeft ABN AMRO, al dan niet in samenwerking met dochtermaatschappij Amstelllease, het afgelopen half jaar verschillende projecten financieel mogelijk gemaakt. De bank is overigens niet alleen kredietverschaffer. CAR-verzekeringen en treasury leveren eveneens een bijdrage aan het afdekken van constructie- respectievelijk renterisico's. Dat vergroot de slagingskansen van projecten. Ook met overheidsmaatregelen, zoals energie-investeringsaftrek, milieu-investeringsaftrek, de Vamil-regeling valt

het nodige te doen. Rol: “Het combineren van de nodige faciliteiten kan de balans net naar de goede kant doen doorslaan. Ook mogen we de rol van Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen niet vergeten. Zo zijn voor projecten in Noord-Oost en Zuid Nederland via deze kanalen achtergestelde leningen te verkrijgen.”

Impuls

Met subsidies of heffingen, in combinatie met wet- en regelgeving, zou de overheid afvalverwerking een extra prikkel kunnen geven. Rol: “Op milieugebied lijken we een pas op de plaats te maken, terwijl een juiste mix van maat-

regelen economische groei én minder milieuvervuiling kan initiëren. De invoering van het stortverbod in combinatie met prijsprikkels heeft in de jaren negentig aan de wieg gestaan van een sector die zijn levensvatbaarheid inmiddels meer dan bewezen heeft. Waarom zou dat nu anders zijn? Landen als Denemarken en Duitsland voeren een beleid dat hen minder afhankelijk maakt van fossiele brandstoffen. Zij zoeken het vooral in windenergie en biomassa. Ons land kan daarvan leren. Waarom zouden wij ons afval niet benutten voor duurzame energieopwekking? Maar dan wel natuurlijk in installaties met een veel hoger energie-rendement. Het EU-klimaatakkoord biedt daarbij een welkome steun in de rug. Om die stap te zetten zijn prikkels nodig. Het hiervoor benodigde geld valt te genereren door CO₂-heffingen en milieubelastingen op fossiele brandstoffen te “oormerken”. Uit deze baten kan het opwekken van duurzame energie vervolgens worden gestimuleerd. Het maakt ons land minder afhankelijk van

olie en gas. We bevuilen minder het eigen nest, ons leefmilieu, als we meer energie uit afval winnen.. Het gasveld onder Slochteren, dat 50 jaar geleden is ontdekt, raakt in de toekomst uitgeput. We moeten dan over andere energiebronnen beschikken. Kortom: met zo’n beleid zouden we een grote slag kunnen maken. Een belangrijke voorwaarde voor het welslagen van zo’n beleid is natuurlijk een lange termijn focus. Duitsland hanteert vaste feed-in tarieven met een looptijd van liefst 20 jaar! Investeerders moeten er op aan kunnen dat het beleid niet afhankelijk is van de waan van de dag.”

Kennis

Op het gebied van afvalverwerking heeft Nederland veel kennis in huis. Die kennis is inmiddels uitgegroeid tot een veel gevraagd exportartikel. Ons land telt een groot aantal bedrijven die zich hebben toegelegd op de productie van bedrijfsmiddelen voor de verwerking van afval. “In Denemarken, Duitsland, Engeland, Zweden en zelfs in Hong-

kong slagen zij erin die kennis en de hier ontwikkelde bedrijfsmiddelen, te vermarkten. Ook die initiatieven worden door ons gefinancierd. Voor high tech starters zijn innovatieve borgstellingskredieten mogelijk” merkt Rol tot besluit nog op.